

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 432
van **LUDWIG VANDENHOVE**
datum: 23 januari 2020

aan **LYDIA PEETERS**
VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

Ecoducten - Stand van zaken

Een ecoduct is een infrastructuur waarbij wilde dieren een verkeersweg kunnen kruisen op een veilige wijze voor dier en automobilist.

Deze ongelijkvloerse wissel komen in ons land, in vergelijking tot bijvoorbeeld Nederland, niet zo heel veel voor.

In mijn provincie werd in 2005 het eerste ecoduct geopend, de Kikbeek in het Nationaal Park Hoge Kempen en dit gelijktijdig met het Ecoduct De Warande aan het Meerdaalwoud. Nadien kwamen er nog een vijftal ecoducten bij.

1. Zijn er de komende legislatuur plannen voor nieuwe ecoducten?
Per project graag een antwoord op de volgende concrete vragen:
 - a) Wat is de status van het project?
 - b) In welke locatie is voorzien?
 - c) Wat is de voor zover bekende timing per project?
2. Het departement Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE) van de Vlaamse overheid heeft in het verleden heel wat studiewerk gedaan naar de impact van deze ingrepen.
Wat zijn hieruit de belangrijkste conclusies? Worden de huidige ecoducten nog steeds gemonitord?

ANTWOORD

op vraag nr. 432 van 23 januari 2020

van **LUDWIG VANDENHOVE**

1. In 2019 werd een Vlaams Actieprogramma Ecologische Ontsnippering (VAPEO) opgemaakt in samenwerking met het departement Omgeving (DOMG), het Agentschap Natuur en Bos (ANB) en ondersteund door het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO). Ook de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) was hierbij betrokken. Naast de manier waarop zal samengewerkt worden, werd ook een programma opgemaakt voor de periode 2019-2024. Naast enkele kleinere projecten voor de aanleg van ecokokers of ecoduikers (niet opgenomen in onderstaande tabel) werden ook grotere projecten zoals eco(recrea)ducten en bermbruggen opgenomen.

Locatie	Gebied	Type	Status
N771	Bergerven	Ecovallei	Aanbesteed Uitvoering in 2020
E403/A1 7	Lauwe/Kortrijk	Ecotunnel met medegebruik	Aanbesteed Uitvoering in 2020
A12	Meise	studie	Opgenomen in VAPEO- programma
E17/A14	Waasmunster	Bermbrug	Overleg betrokkenen lopende
R0/E19	Hallerbos	Eco(recrea)duct	Voorstudie en ontwerp lopende
N75	Dilsen- Stokkem – Nationaal Park Hoge Kempen	Eco(recrea)duct	In onderzoek
N71	Lommel - Bosland	Ecoduct	Voorstudie en ontwerp
E19/HSL	Schoten - Peerdsbos	Bermbrug	Besprekingen ontwerp met Infrabel, gemeente Schoten en ANB
N76	Genk/Oudsberg – Zwartberg – SBZ Bosbeekvallei	Nog te bepalen	Onderzoek
N253	Neerijse – Dijlevallei – LIP Plateau Van Moorsel	Ecoduct	Afhankelijk van de timing van de heraanleg van de weg
E40/A3	Bertem – Missing link	Bermbrug	Ontwerp

	LIP Plateau Van Moorsel		
E314	Zonhoven – Den Teut/Tenhaag doornheide	Nog niet bepaald	Onderzoek

2. In Vlaanderen zijn sinds 2006 al 6 ecoducten gebouwd en die worden allemaal gemonitord door het departement Omgeving (voormalig LNE) en dat volgens een min of meer vast schema: een nulmeting (T0) voor de bouw van het ecoduct, gevolgd door een reeks evaluaties verschillende jaren na de voltooiing T1 (of T2)-T3-T7-Tx.... Zo'n tijdreeks geeft de mogelijkheid om evoluties in vegetatieontwikkeling en gebruik door dieren op te volgen, de inrichting en het beheer zo nodig bij te sturen, en te leren uit de aanbevelingen bij de bouw van volgende gelijkaardige constructies.

Deze studies gebeuren ook steeds volgens een zeer vergelijkbaar onderzoeksopzet zodat vergelijking tussen opeenvolgende reeksen mogelijk is evenals vergelijking tussen verschillende ecoducten met elk hun specifieke karakteristieken. Daarbij worden de meest aangewezen technieken ingezet om een breed scala aan soorten (groepen) te monitoren. Daaruit blijkt dat alle onderzochte ecoducten door de doelsoorten gebruikt worden, vaak al zeer snel na de aanleg ervan. Waar het in het begin meestal gaat om pionierssoorten (zowel planten, als dieren) merken we na een aantal jaren een evolutie naar een stabiel en rijper systeem waarbij sommige soorten het ecoduct duidelijk in hun dagelijks leefpatroon hebben opgenomen. Belangrijk blijkt een goede inrichting van het ecoduct en de directe omgeving, afgestemd op een liefst zo ruim mogelijk aantal diverse doelsoorten.

In 2020-2021 is een uitgebreide monitoring voorzien van drie ontsnipperingsobjecten (ecoveloduct Wiemesmeer, bermbrug Heiwijk en ecoduct Kikbeek) over de E314 tussen Genk en Maasmechelen. Dit is een van de oudste en langstlopende ontsnipperingsprojecten in Vlaanderen en de focus bij dit onderzoek ligt in het vergelijken van het gebruik van de verschillende ontsnipperingsobjecten door relevante doelsoorten/soortengroepen en de impact van medegebruik door (zachte) recreatie hierop. Bovendien betekent dit voor het ecoduct Kikbeek een gelegenheid om 15 jaar na de aanleg (2020-2021) een intussen 'gerijpt' ecosysteem te monitoren. Naast het uitvoeren van het nodige veldwerk, zal in deze opdracht extra aandacht gevraagd worden voor een heldere communicatie over de resultaten van het onderzoek naar een ruim publiek.

Ook de nieuw geplande ecoducten (zie vraag 1) zullen volgens een gelijkaardig monitoringsschema worden gemonitord. Zo is alvast een opname van de nulsituatie (T0) voorzien voor de ecobrug Hallerbos in 2021.